

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-3 ta' Mejju, 2004

Ċitazzjoni Numru. 793/2002

Mizzi Antiques Limited u Millennia Limited.

-vs-

Il-Kummissarju tal-Pulizija.

Il-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentat fit-12 ta' Lulju, 2002 li permezz taghha l-atturi ppremettew:

Illi nhar id-29 ta' Ottubru, 2000, u nhar il-11 ta' Frar, 2001, il-pulizija gieghlet lis-socjetajiet attrici jew min minnhom jaghlqu il-hanut "Millennia" li jinsab f'Triq Aldo Moro, Marsa.

Illi l-permess tal-imsemmi hanut huwa f'isem is-socjeta' attrici Mizzi Antiques Limited filwaqt li s-socjeta' attrici Millenia Limited topera l-azjenda tal-istess hanut.

Illi l-imsemmi hanut gie maghluq minghajr ebda raguni valida skond il-ligi stante illi s-socjetajiet attrici jew min minnhom kellhom l-licenzji kollha mehtiega inkluz dak mahrug mill-Kummissarju tal-Pulizija sabiex joperaw bhala hanut u kienu infurmaw lill-konvenut illi kienu ser jinzammu il-fieri fil-granet relattivi.

Illi b'dan l-agir illegali u abbuziv l-atturi jew min minnhom sofrew danni ngenti materjali, liema danni ma gewx sofferti biss dakinhar li s-socjetajiet attrici jew min minnhom gew mgieghla jaghlqu il-hanut izda sahansitra fil-futur immedjat wara l-imsemmija granet, u dan ghaliex mhux biss sussegwentement s-socjetajiet attrici baqghu ma jifthux il-hanut nhar ta' Hadd fuq ordnijiet tal-Pulizija Ezekkutiva sakemm inqatghet il-kawza fil-Qorti tal-Appell ppresduta mill-Onor. Imhallef Vincent Dagaetano nhar it-8 ta' Frar, 2002, fl-ismijiet Pulizija vs. Desmond Mizzi, izda sofrew ukoll telf ta' profitti addizzjonali in vista tal-fatt li b'paragun mal-gimghat precedenti fejn l-imsemmi hanut fetah nhar ta' Hadd, il-bejgh relattiv naqas sostanzjalment.

Illi inoltre fl-imsemmija dati, s-socjetajiet attrici kienu qed izommu fieri fil-fanut hawn fuq imsemmi, ghall-liema fieri s-socjetajiet attrici kienu dahlu fi spejjez sostanzjali, u ghalhekk d-danni li gew sofferti kienu ikbar.

Illi ghalkemm interpellati sabiex ihallsu d-danni ngenti li gew sofferti mis-socjetajiet attrici, l-konvenut baqa' inadempjenti.

Ghalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex:

1. Tiddikjara illi l-agir tal-konvenut fuq imsemmi kien illegali u abbuziv.

2. Tiddikjara lill-konvenut responsabbli ghad-danni ngenti u telf ta' qliegh li gew sofferti mis-socjetajiet attrici frott ta' l-imsemmi agir.

3. Tillikwida d-danni kkagunati u telf ta' qliegh soffert mis-socjetajiet attrici f'somma li tista' tigi likwidata okkorrendo bl-operat ta' periti u esperti nominandi.

4. Tikkundanna lill-konvenut, ihallsu lill-istess s-socjetajiet attrici s-somma hekk likwidata u dikjarata bhala dovuta minnhom in linea ta' danni u telf ta' qliegh kif fuq imsemmi.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut, li huwa minn issa ngunti sabiex jidher ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjetajiet attrici mahlufa minn Joseph Tabone ID 252869 (M) u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ipprezentata fl-14 ta' Ottubru, 2002 li permezz taghha il-konvenut Kummissarju tal-Pulizija eccepa:

1. Illi c-citazzjoni ta' l-atturi hija irritwali u inammissibli *ratione temporis* ghaliex prezentata *fuori termine* is-sitt xhur li jipprovdi l-Artikolu 469A tal-Kap 12 subinciz 3 biex issir l-azzjoni biex jitwaqqa' eghmil amministrattiv u biex issir it-talba ghal danni konsegwenzjali.

Illi hija giurisprudenza kostanti ta' dawn il-qrati li dan il-perjodu msemmi huwa wiehed ta' dekadanza u mhux preskrittiv.

2. Illi subordinament u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjoni precedenti c-citazzjoni hija inammissibli ukoll ghaliex trattandosi ta' sfida ghall-eghmil amministrattiv (u danni reklamati) m'hemm l-ebda talba fic-citazzjoni biex din il-Qorti tissindaka dan l-eghmil u jekk ikun il-kaz, dan ikun dikjarat null u minghajr effett.

3. Illi wkoll subordinament u minghajr pregudizzju skond l-istess artikolu fuq citat, ir-risarciment tad-dannu huwa

Kopja Informali ta' Sentenza

ammissibli biss jekk, l-awtorita' amministrattiva, f'dan il-kaz il-konvenut, agixxa *in mala fede* jew b'mod mhux ragonevoli – certament li qatt ma kien il-kaz.

4. Illi subordinament u minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet kollha precedenti, it-talbiet kollha tas-socjetajiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt għaliex l-eccepjent qeda id-doveri tieghu skond il-ligi biex is-socjetajiet imsemmija ma jiksrux il-ligijiet u r-regolamenti vigenti.

Salvi eccezzjonijiet ohra permessi bil-ligi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut mahlufa mill-Kummissarju tal-Pulizija John Rizzo ID 324756 (M) u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti processwali u l-verbal tas-seduta tad-19 ta' Jannar 2004 li permezz tagħha l-kawza thalliet għas-sentenza dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut.

Ikkunsidrat.

Illi l-eccezzjoni hija fis-sens illi l-kawza ma gietx intavola entro s-sitt xhur imsemmija fl-artikolu 469A tal-Kap 12.

Billi fic-citazzjoni ma hemmx indikat li l-kawza qed issir taht dan l-artikolu l-Qorti se tesamina jekk dan huwiex il-kaz. Is-socjeta' attrici qed titlob minn din il-Qorti dikjarazzjoni illi l-agir tal-konvenut illi f'zewg okkazzjonijiet gieghel lill-istess socjeta' attrici taghlaq il-hanut Millenia, il-Marsa kien illegali u abusiv u kundanna għal hlas tad-danni konsegwenzjali.

Id-definizzjoni ta' *eghmil amministrattiv* that is-subartikolu 2 tal-imsemmi artiklu hija;

Il-hrug ta' kull ordni, licenzja, permess, warrant, decizjoni jew ir-rifjut ...li jsir minn awtorita' pubblika.

Il-fatt li l-atturi qed jitolbu d-dikjarazzjoni imsemmija fuq il-bazi li l-istess agir kien illegali jidher li jinkwadra ruhu taht

is-subartikolu 1 meta jghid illi hemm gurdizzjoni tal-Qrati meta l-eghmil in kwistjoni *ikun x'mod kontra l-ligi*. Ghalhekk l-ordni li taw il-pulizija lis-socjeta' attrici ghall-istess raguni taqa' taht l-artiklu imsemmi.

Stabbilit dan, wiehed irid jara jekk l-eccezzjoni imsemmija ghandhiex tigi milqugha. Il-fatti huma li l-azzjoni giet intavolata fit-12 ta' Lulju 2002 meta l-ordnijiet imsemmija inghataw it-tnejn fid-29 ta' Ottubru 2000 u fil-11 ta' Frar 2001. Kwindi palesament ferm iktar minn sitt xhur qabel ma giet intavolata l-kawza. L-abbli difensur tal-atturi qed jargumenta illi l-atturi ma setghux jipprocedi b'din il-kawza qabel ma gie stabbilit mill-Qorti tal-Appelli kriminali illi huma ma kienux hatja tal-akkuza migjuba kontra taghhom mill-Pulizija fir-rigward tal-ftuh tal-hanut fil-granet pubblici.

Bir-rispett kollhu l-Qorti ma taqbilx ma' dan. Kif gie ritenut fis-sentenza fl-ismijiet Co-op Services Limited vs Awtorita' dwar it-trasport pubbliku deciza fil-25 ta' Settembru 2003;

Illum hu stabbilit li z-zmien ta' sitt xhur imsemmi fl-artikolu 469 A tal-Kap 12 hu wiehed ta' dekadenza (ara sentenza G Zammit vs Awtorita' tal-Ippjanar PA 2 2 2000). Dan ifisser li tali terminu ma jigix interrot jew sospiz bhal ma jigri fil-kaz tat-terminu ta' preskrizzjoni. Fi kliem iehor l-atti gudizzjarji li normalment jitqiesu bhala tajbin biex jinterrompu l-perjodu preskrattiv, jew il-fatt li jkunu ghaddejin diskussjonijiet bejn il-partijiet wara li jkun sar l-eghmil amministrattiv ma jservu xejn biex izommu l-moghdija ta' sitt xhur li ssemmi l-ligi.

... il-Ligi ma tghidx li z-zmien jibda ghaddej minn meta l-parti interessata tircievi taghrif formali jew ufficjali miktub dwar id-decizjoni. Tghid biss li z-zmien ta' sitt xhur jibda jghaddi minn dak in-nhar li l-parti ssir taf jew messha ssir taf b'dak l-eghmil, liema data tigi l-ewwel.

Illi ghalhekk f'dan il-kaz is-sitt xhur bdew ghaddejjin minn meta l-hwienet inghalqu ghaliex hu car li f'dak il-jum stess l-atturi kienu jafu diga' bl-ordni. Ebda fatt iehor, sija purament fattwali jew legali ma jista' jinterrompi jew jissospendi d-dekorrimient ta' sitt xhur. L-atturi setghu

Kopja Informali ta' Sentenza

liberament istitwew l-azzjoni fil-perjodu imsemmi, anke jekk imbghad il-Qorti setghet tissospendi s-smigh tal-kawza sakemm tigi deciza l-kawza kriminali, izda dan il-fatt u cioe' l-pendenza tal-proceduri kriminali certament ma interrompex il-perjodu imsemmi.

Ghal dawn il-mottivi il-Qorti tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut u tilliberah mill-osservanza tal-gudizzju.

Spejjes ghandhom jigu ssupportati mis-socjeta' attrici.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----